Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 205
van **HANNES ANAF**
datum: 8 december 2020

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Kinderopvang in Vlaanderen en Brussel - Capaciteit

In het regeerakkoord stelt de minister volgende doelstelling voorop: "We zorgen ook voor extra plaatsen en meer flexibiliteit in de kinderopvang. De betaalbaarheid en leefbaarheid van de kinderopvang staat voorop. Daardoor zullen Vlamingen werk en gezin beter kunnen combineren". De eerste levensjaren zijn cruciaal voor de ontwikkeling van een kind, en in vele gevallen speelt kinderopvang daarin een grote rol.

1. Hoeveel kinderen tussen 0 en 3 jaar zijn er op 1 december 2020 in Vlaanderen, graag opgesplitst per provincie en ook voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
2. Wat is het doelpubliek voor kinderopvang qua leeftijd en hoeveel kinderen vallen in die doelgroep, opgesplitst per provincie en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
3. Welke doelstelling stelt de Vlaamse Regering voorop in termen van behoeftedekking in Vlaanderen en is die anders voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Wat is specifiek het doelpubliek van de Vlaamse Regering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Dus voor welk aandeel van de Brusselse kinderen wil de Vlaamse Regering in opvang voorzien?
4. Eén kindplaats kan door meer dan één kind bezet worden, aangezien verschillende kinderen niet voltijds naar de opvang gaan.

   Sinds wanneer wordt de capaciteit ook berekend op de effectieve bezetting? Op welke manier wordt die berekend?
5. Hoeveel plaatsen waren er in het jaar 2017, 2018, 2019 en tot 30 november 2020 in de Vlaamse kinderopvang? Graag die cijfers berekend volgens het netto-aantal plaatsen en volgens de bezettingsgraad.
6. Wat is de verdeling van deze plaatsen per provincie en per centrumstad/in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
7. Hoeveel opvangplaatsen kwamen er in 2017, 2018, 2019 en tot 31 oktober 2020 netto bij?
8. Wat is de verdeling van deze plaatsen per provincie en per centrumstad/in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?
9. Wat is het aandeel van IKG-plaatsen (inkomensgerelateerde kinderopvang) in de Vlaamse kinderopvang (in procent) ten opzichte van het totaalaantal plaatsen in de kinderopvang (situatie op 31 december 2017, 31 december 2018, 31 december 2019 en 30 november 2020) uitgesplitst per opvangvorm, per provincie en per centrumstad/in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?

10. Hoeveel starters, overnames en stoppers waren er in de kinderopvang in 2017, 2018, 2019 en tot en met 30 november 2020 (uitgesplitst per jaar, opvangvorm, en verdeeld in IKG-opvang en niet-IKG-opvang)?
11. Over hoeveel plaatsen ging het telkens en hoe was de verdeling over de diverse provincies en centrumsteden/het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 205 van 8 december 2020
van **HANNES ANAF**

---

1. In onderstaande tabel is het aantal kinderen tussen 0 en 3 jaar op 1/12/2020 weergegeven per provincie; voor het Vlaamse Gewest komen de gegevens uit de databank van Opgroeien, voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn het de NIS-gegevens op 1/1/2020.

	Aantal kinderen
Antwerpen	59.774
Limburg	23.338
Oost-Vlaanderen	44.571
Vlaams-Brabant	33.672
West-Vlaanderen	33.090
Totaal Vlaams Gewest	194.445
Brussel Hoofdstedelijk Gewest	50.045

2. Het decreet stelde het doel om voor alle gezinnen met baby's en peuters die behoefte hebben aan kinderopvang een plaats te voorzien. We kunnen niet zomaar zeggen voor hoeveel baby's en peuters er effectief een behoefte aan kinderopvang is, dat is regionaal ook zeer verschillend. Daarom willen we graag ook in zoveel mogelijk gemeenten een lokaal loket kinderopvang zien opstarten, omdat deze lokale loketten wel de nodige informatie kunnen geven over de onbeantwoorde behoefte.
   Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest richten we ons tot 30% van het totaal aantal kinderen.

3. Vanuit het agentschap Opgroeien werd een wetenschappelijk onderzoek uitbesteed om de behoefte inzake kinderopvang te kunnen inschatten. In totaal zijn op basis van dit onderzoek, uitgevoerd door het HIVA in 2018 en 2019 deze legislatuur 7.070 bijkomende plaatsen in de kinderopvang nodig.

   In de budgettaire planning van deze legislatuur, voorzien we dat het geraamde nodige aantal plaatsen voor volledige dekking van de behoefte aan kinderopvang, kan worden gerealiseerd. Dit doen we met budget zowel voor plaatsen met subsidie voor inkomenstarief als voor plaatsen met een basissubsidie.

4. Een plaats wordt door meerdere kinderen ingenomen. In 2019 bedroeg deze verhouding voor het Vlaamse Gewest 1,17.

   We berekenen ook een bezettingscijfer per jaar voor de vergunde opvang:
   - Voor groepsopvang en gezinsopvang zonder sui generisstatuut is dit: het aantal herleide opvangdagen/(gemiddelde vergunde capaciteit*aantal openingsdagen). Het resultaat is een bezettingspercentage.
   - Voor gezinsopvang en groepsopvang samenwerking met sui generisstatuut: herleide opvangdagen/aantal openingsdagen.

   Het aantal herleide opvangdagen wordt als volgt bepaald: een volledig dag telt voor 1; een halve dag (3u < 5u) voor 0,6; een derde dag (<3u) voor 0,4 en een dag van meer dan 11 uur voor 1,6. We houden in deze berekening enkel rekening met het

aantal effectieve opvangdagen, niet met de geplande dagen die bijvoorbeeld door ziekte van het kind niet ingevuld zijn.

5. In onderstaande tabel vind je een overzicht van het aantal vergunde plaatsen voor baby's en peuters voor de periode 2017-2020, aangevuld met de bezettingscijfers volgens bovenstaande definitie in de verschillende vergunningstypes. De cijfers voor 2020 zijn voorlopige cijfers.

	2017	2018	2019	2020
Plaatsen	93.496	93.363	95.027	95.230
groepsopvang ikt	78,2%	78,4%	77,9%	60,6%
gezinsopvang ikt	4,6	4,7	4,8	3,8
groepsopvang samenwerking ikt	11,0	11,5	11,9	9,9
groepsopvang zonder ikt	Niet gekend	Niet gekend	70,7%	60,5%
gezinsopvang zonder ikt	Niet gekend	Niet gekend	70,4%	64,6%

6. In onderstaande tabel is er een overzicht van het aantal plaatsen voor baby's en peuters sinds 2017. De cijfers voor 2020 zijn slecht voorlopige cijfers.

   Het aantal plaatsen, per provincie en het BHG

	2017	2018	2019	2020
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	7.060	7.038	6.962	6.720
Antwerpen	24.349	24.501	25.225	25.379
Limburg	9.363	9.497	9.476	9.578
Oost-Vlaanderen	20.972	20.880	21.232	21.231
Vlaams-Brabant	15.347	15.148	15.303	15.481
West-Vlaanderen	16.405	16.300	16.829	16.841
Totaal	93.496	93.363	95.027	95.230

   Het aantal plaatsen, per centrumstad

	2017	2018	2019	2020
Aalst	1.179	1.207	1.247	1.235
Antwerpen	7.755	8.288	8.676	8.671
Brugge	1.750	1.647	1.661	1.664
Genk	703	731	695	695
Gent	4.499	4.561	4.693	4.599
Hasselt	1.084	1.085	1.086	1.088
Kortrijk	1.266	1.311	1.371	1.360
Leuven	2.078	2.090	2.168	2.194
Mechelen	1.591	1.658	1.703	1.736
Oostende	708	768	774	756
Roeselare	1.105	1.080	1.138	1.211
Sint-Niklaas	1.107	1.039	1.155	1.207
Turnhout	522	562	553	567
Eindtotaal	25.347	26.028	26.919	26.982

7. In onderstaande tabel vind je een overzicht van het aantal netto bijkomende plaatsen. Voor 2020 betreffen het voorlopige cijfers.

	2017	2018	2019	2020
Totaal	414	-133	1.663	203

8. In onderstaande tabellen is een overzicht te vinden van de netto-aangroei aan plaatsen vanaf 2017. Voor 2020 betreffen het voorlopige cijfers.

   Netto-aangroei plaatsen per provincie en het BHG, per jaar

	2017	2018	2019	2020
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	141	-22	-76	-242
Antwerpen	469	152	724	154
Limburg	-98	134	-21	102
Oost-Vlaanderen	-75	-92	352	-1
Vlaams-Brabant	69	-199	155	178
West-Vlaanderen	-92	-105	530	12

   Netto-aangroei plaatsen per centrumstad, per jaar

	2017	2018	2019	2020
Aalst	-19	28	40	-12
Antwerpen	410	533	388	-6
Brugge	-77	-103	14	3
Genk	19	28	-36	0
Gent	-97	62	131	-94
Hasselt	-104	1	1	2
Kortrijk	43	45	61	-12
Leuven	-20	12	78	26
Mechelen	70	67	45	33
Oostende	44	60	6	-18
Roeselare	-5	-25	58	73
Sint-Niklaas	20	-68	115	52
Turnhout	-1	40	-10	14
Eindtotaal	283	681	891	63

9. In onderstaande tabel is het aandeel inkomensgerelateerde plaatsen (IKT) voor baby' en peuters ten opzichte van het totaal aantal plaatsen sinds 2017 weergeven. Voor 2020 betreffen het voorlopige cijfers.

   Aandeel IKT-plaatsen, per jaar, per vergunningstype

	2017	2018	2019	2020
Gezinsopvang	87,13%	87,40%	88,55%	89,25%
Groepsopvang	66,51%	67,52%	68,35%	68,38%
Groepsopvang samenwerking	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Totaal	74,56%	74,99%	75,82%	75,93%

Aandeel IKT, per jaar, per provincie en het BHG

	2017	2018	2019	2020
Antwerpen	73,01%	72,50%	72,86%	72,54%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	63,34%	66,84%	68,79%	71,96%
Limburg	86,28%	86,53%	87,01%	86,28%
Oost-Vlaanderen	76,25%	76,73%	77,09%	76,91%
Vlaams-Brabant	68,60%	69,16%	71,19%	71,38%
West-Vlaanderen	78,43%	78,74%	79,48%	79,69%
Totaal	74,56%	74,99%	75,82%	75,93%

Aandeel IKT, per jaar, per centrumstad

	2017	2018	2019	2020
Aalst	88,30%	89,23%	86,21%	86,24%
Antwerpen	77,98%	76,87%	76,68%	77,65%
Brugge	94,40%	92,35%	93,50%	93,39%
Genk	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Gent	82,46%	82,79%	82,65%	82,80%
Hasselt	69,83%	69,59%	72,37%	72,42%
Kortrijk	78,44%	76,27%	74,84%	76,02%
Leuven	89,94%	90,00%	88,33%	86,92%
Mechelen	63,04%	64,05%	67,24%	65,43%
Oostende	86,72%	88,80%	93,02%	92,86%
Roeselare	77,56%	78,34%	78,12%	74,40%
Sint-Niklaas	71,54%	72,29%	73,67%	73,32%
Turnhout	84,48%	82,39%	82,27%	79,90%
Totaal centrumsteden	80,62%	80,11%	80,02%	80,28%

10) In onderstaande tabellen is een overzicht te vinden van het aantal starters, overname en stoppers sinds 2017. De cijfers voor 2020 betreffen voorlopige cijfers.

Aantal opgestarte locaties per vergunningstype, per jaar

	2017	2018	2019	2020
Gezinsopvang	343	343	309	274
Groepsopvang	63	68	71	54
Groepsopvang samenwerking	39	34	41	23
Totaal	445	445	421	351

Aantal opgestarte locaties naar inkomenstarief (IKT), per jaar

	2017	2018	2019	2020
IKT	377	380	356	296
Niet IKT	68	65	65	55
Totaal	445	445	421	351

Aantal overgenomen locaties per vergunningstype, per jaar

	2017	2018	2019	2020
Gezinsopvang	81	24	54	96
Groepsopvang	50	70	72	43
Groepsopvang samenwerking	11	9	3	10
Eindtotaal	142	103	129	149

Aantal overgenomen locaties naar inkomenstarief (IKT), per jaar

	2017	2018	2019	2020
IKT	122	65	95	129
Niet IKT	20	38	34	20
Eindtotaal	142	106	129	149

Aantal gestopte locaties per vergunningstype, per jaar

	2017	2018	2019	2020
Gezinsopvang	678	660	613	446
Groepsopvang	62	60	74	44
Groepsopvang samenwerking	25	37	37	24
Eindtotaal	765	757	724	514

Aantal gestopte locaties naar inkomenstarief, per jaar

	2017	2018	2019	2020
IKT	643	644	618	447
Niet IKT	122	113	106	67
Eindtotaal	765	757	724	514

10. In onderstaande tabellen vind je het aantal plaatsen bij nieuw opgestarte locaties, bij overgenomen locaties en bij gestopte locaties sinds 2017. Voor 2020 betreffen het voorlopige cijfers.

Aantal opgestarte plaatsen per provincie en BHG

	2017	2018	2019	2020
Antwerpen	1067	1217	1127	906
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	294	135	84	50
Limburg	364	483	409	385
Oost-Vlaanderen	854	827	806	668
Vlaams-Brabant	609	486	658	521
West-Vlaanderen	700	647	887	603
Eindtotaal	3889	3795	3971	3133

Aantal opgestarte plaatsen per centrumstad

	2017	2018	2019	2020
Aalst	24	60	59	19

Antwerpen	484	581	446	279
Brugge	30	32	23	11
Genk	33	26	17	37
Gent	89	159	116	39
Hasselt	0	63	45	7
Kortrijk	78	6	89	17
Leuven	5	38	74	110
Mechelen	31	101	76	12
Oostende	42	11	13	7
Roeselare	64	55	59	64
Sint-Niklaas	50	49	119	94
Turnhout	10	29	5	16
Eindtotaal centrumsteden	940	1209	1142	713

Aantal overgenomen plaatsen per provincie en BHG

	2017	2018	2019	2020
Antwerpen	1112	559	401	813
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	134	52	224	92
Limburg	49	138	200	346
Oost-Vlaanderen	315	483	563	186
Vlaams-Brabant	230	355	285	342
West-Vlaanderen	267	421	411	174
Eindtotaal	2107	2008	2084	1954

Aantal overgenomen plaatsen per centrumstad

	2017	2018	2019	2020
Aalst		18	88	40
Antwerpen	567	64	110	106
Brugge	0	0	0	18
Genk	27	42	0	0
Gent	61	32	179	55
Hasselt	0	15	49	18
Kortrijk	0	89	0	0
Leuven	75	23	0	0
Mechelen	69	271	7	246
Oostende	0	56	0	0
Roeselare	5	17	73	0
Sint-Niklaas	0	17	15	17
Turnhout	17	0	0	0
Eindtotaal	821	643	521	500

Aantal plaatsen bij gestopt locaties per provincie en BHG

	2017	2018	2019	2020
Antwerpen	1.547	1.027	1.311	1203

Brussels Hoofdstedelijk Gewest	154	222	145	92
Limburg	755	691	642	588
Oost-Vlaanderen	1.059	1.408	1.255	759
Vlaams-Brabant	755	831	870	586
West-Vlaanderen	1.041	1.111	1.203	776
Eindtotaal	5.311	5.291	5.427	4004

Aantal plaatsen bij gestopt locaties per centrumstad

	2017	2018	2019	2020
Aalst	32	126	36	39
Antwerpen	363	247	299	341
Brugge	104	41	131	28
Genk	42	39	31	5
Gent	193	148	181	89
Hasselt	133	69	63	13
Kortrijk	64	34	23	9
Leuven	58	144	22	49
Mechelen	69	84	126	140
Oostende	42	30	47	30
Roeselare	89	87	33	43
Sint-Niklaas	81	86	33	23
Turnhout	35	15	49	18
Eindtotaal	1306	1149	1075	829